

[Time:2.30 Hrs]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All question are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

- Q.1 a) Explain the following concepts : (Any-5) 15
1. Scheduled Castes
  2. Minorities
  3. Disaster Preparedness
  4. Tsunami
  5. Age of Reason
  6. Prejudice
  7. Team Building
  8. Statement of Purpose
- OR
- b) Briefly explain any three locally relevant cases of environmental disasters.
- Q.2 a) Explain the Constitutional and Legal Rights of Scheduled Tribes. 15
- OR
- b) Describe National Commission for Protection of Child Rights and National Commission for Minorities.
- Q.3 a) What are Manmade disasters? Discuss the social and economic impact of manmade disasters. 15
- OR
- b) Explain human rights related to disaster compensation.
- Q.4 a) Explain scientific temper as a fundamental duty of Indian citizen. 15
- OR
- b) Discuss the positive and negative impacts of science and technology on human health.
- Q.5 a) Explain the advantages and disadvantages of non-verbal communication. 15

OR

- b) Discuss the guidelines before the interview, during the interview and after the interview.

[वेळ: 2.30 तास]

[गुण:75]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

3. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्र.१

अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा : (कोणत्याही-५)

(१५)

१. अनुसूचित जाती
२. अल्पसंख्याक
३. आपत्तीची तयारी
४. त्सुनामी
५. तर्कशक्ती युग
६. पूर्वग्रह
७. समूह बांधणी
८. उद्देशाचे विधान

किंवा

ब) पर्यावरणीय आपत्तीच्या स्थानिक पातळीवरील कोणत्याही तीन व्यष्टी(Case Studies) थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र.२

अ) अनुसूचित जमातींचे घटनात्मक आणि कायदेशीर हक्क स्पष्ट करा.

(१५)

किंवा

ब) राष्ट्रीय बालहक्क संरक्षण आयोग आणि राष्ट्रीय अल्पसंख्याक आयोगाचे वर्णन करा.

प्र.३

अ) मानवनिर्मित आपत्ती म्हणजे काय? मानवनिर्मित आपत्तीच्या सामाजिक आणि आर्थिक परिणामांची चर्चा करा

(१५)

किंवा

ब) आपत्तीमधील नुकसान भरपाईशी संबंधित मानवी हक्क स्पष्ट करा.

प्र.४

अ) 'वैज्ञानिकता हे भारतीय नागरिकांचे मूलभूत कर्तव्य आहे' स्पष्ट करा .

(१५)

किंवा

प्र.५

ब) मानवी आरोग्यावर विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या सकारात्मक आणि नकारात्मक परिणामांवर चर्चा करा.

अ) अशाब्दिक संज्ञापनाचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.

(१५)

किंवा

ब) मुलाखती पूर्वी, मुलाखती दरम्यान आणि मुलाखती नंतर च्या मार्गदर्शक तत्त्वांची चर्चा करा.